

Załącznik nr 3 do specyfikacji warunków zamówienia

- Opis przedmiotu zamówienia w zakresie części 2 zamówienia

Sekcja A

Część 2 zamówienia

1. Postanowienia ogólne

- 1.1. Przedmiotem zamówienia **części 2** jest ubezpieczenie MZK w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) związanej z prowadzoną działalnością i posiadanym mieniem.
- 1.2. W ramach ubezpieczenia wymienionego w pkt 1.1. Ubezpieczającym i Ubezpieczonym będzie Zamawiający.
- 1.3. Umowa ubezpieczenia zostanie zawarta na okres **36 miesięcy**, od **1 stycznia 2023 r.** do **31 grudnia 2025 r.**
- 1.4. Polisa ubezpieczeniowa zostanie wystawiona po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie później niż przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia.
- 1.5. Składka za ubezpieczenie płatna będzie na zasadach określonych w projektowanych postanowieniach umowy. Składka w danym okresie rozliczeniowym jest stała i nie ma charakteru składki depozytowej czy też zaliczkowej.
- 1.6. Warunki dotyczące realizacji obowiązków Zamawiającego i ubezpieczyciela:
 - 1.6.1. Zamawiający zobowiązany jest zawiadomić ubezpieczyciela o zdarzeniu, z którego wynikła szkoda, i które może wiązać się z odpowiedzialnością ubezpieczyciela, niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu **7 dni** roboczych od daty powzięcia o nim wiadomości, z zastrzeżeniem, iż w odniesieniu do szkód na osobie, jeśli szkoda nie powstała z chwilą nastąpienia zdarzenia będącego przyczyną szkody, Zamawiający zobowiązany jest zawiadomić ubezpieczyciela o szkodzie w terminie **7 dni** roboczych od dnia powzięcia wiadomości o powstaniu szkody.
 - 1.6.2. Świadczenie ubezpieczyciela z umowy ubezpieczenia ma charakter wyłącznie pieniężny.
 - 1.6.3. Jeżeli w ogólnych (szczególnych) warunkach ubezpieczenia znajdzie się zapis, że w przypadku zdarzenia mogącego skutkować odpowiedzialnością ubezpieczyciela Zamawiający ma obowiązek pozostawić bez zmian miejsce zdarzenia, szkody do czasu przybycia przedstawiciela ubezpieczyciela, to ubezpieczyciel nie będzie miał prawa powoływać się na to postanowienie, jeżeli nie dokonał oględzin w terminie **3 dni** roboczych od daty otrzymania zawiadomienia o tym zdarzeniu. W każdej sytuacji, w której ubezpieczyciel nie dokonał oględzin, przed przystąpieniem do usunięcia pozostałości po szkodzie, Zamawiający sporządzi odpowiednią dokumentację, w szczególności fotograficzną. Obowiązek i termin oględzin nie dotyczy zdarzeń, szkód, które mają miejsce w ruchu drogowym, gdyż w takim przypadku Zamawiający nie ma obowiązku pozostawić miejsca zdarzenia, szkody bez zmian do czasu przybycia przedstawiciela ubezpieczyciela i może niezwłocznie przystąpić do usunięcia pozostałości po szkodzie.
 - 1.6.4. Zamawiający jest również zwolniony z obowiązku zabezpieczenia niezmienności stanu faktycznego po zaistnieniu zdarzenia, szkody lub po stwierdzeniu rozszerzenia ich skutków lub zakresu, jeżeli:
 - 1.6.4.1. zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie, zmniejszenia szkody lub przeciwdziałania zwiększeniu jej rozmiaru, lub
 - 1.6.4.2. wymagają tego względy bezpieczeństwa, lub
 - 1.6.4.3. wynika to z umowy spółki, powszechnie obowiązujących przepisów prawa, innych aktów prawnych w tym również decyzji administracyjnych lub orzeczeń sądów, zawartych umów, regulaminów wewnętrznych, lub
 - 1.6.4.4. konieczne jest utrzymanie ciągłości przewozów lub ruchu komunikacji miejskiej, lub
 - 1.6.4.5. szkoda nie powstała z chwilą nastąpienia zdarzenia będącego przyczyną szkody (w odniesieniu do szkód osobowych).

- 1.6.5. Jeżeli ogólne (szczególne) warunki ubezpieczenia stosowane przez ubezpieczyciela:
- 1.6.5.1. stanowią, że postępowanie rzeczoznawców podjęte w celu wyjaśnienia okoliczności szkody i jej rozmiarów jest obligatoryjne lub też jego wynik jest wiążący dla stron, to postanowienia takie nie mają zastosowania w tym sensie, że nie będzie to przeszkodą do dochodzenia roszczeń na drodze sądowej; jednocześnie strony podejmą starania w celu polubownego załatwienia ewentualnego sporu (niniejszy zapis nie może być interpretowany jako zapis na sąd polubowny),
 - 1.6.5.2. definiują w jakikolwiek sposób:
 - 1.6.5.2.1. zagrożenia,
 - 1.6.5.2.2. zwiększenia ryzyka,
 - 1.6.5.2.3. sytuacje, w których uważa się, że zagrożenie powstania szkody wzrosło lub
 - 1.6.5.2.4. przesłanki pozwalające określić zagrożenie jako szczególne,to takich postanowień nie stosuje się. Dotyczy to zwłaszcza uzyskania w takim przypadku przez ubezpieczyciela uprawnienia do jednostronnego wypowiedzenia umowy ubezpieczenia, odstąpienia od niej, jak również sankcji w postaci natychmiastowego braku ochrony ubezpieczeniowej. W miejsce takich postanowień zastosowanie znajdą odpowiednie przepisy powszechnie obowiązującego prawa, przede wszystkim kodeksu cywilnego dotyczące umowy ubezpieczenia;
- 1.6.6. Jeżeli w projektowanych postanowieniach umowy, ogólnych (szczególnych) warunkach ubezpieczenia przewidziana jest sankcja za niewypełnienie obowiązków zawartych w umowie, warunkach ubezpieczenia w postaci ograniczenia lub odmowy wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela, to ma ona zastosowanie tylko wtedy, gdy niedopełnienie obowiązku miało wpływ na powstanie lub zwiększenie rozmiaru szkody i w zakresie nie większym niż stopień, w jakim niedopełnienie obowiązku wpłynęło na powstanie lub zwiększenie się szkody lub uniemożliwiło oszacowanie rozmiarów szkody. Powyższy zapis odnosi się również do naruszenia obowiązku zgłaszania zwiększenia lub zmiany ryzyka oraz naruszenia przepisów dotyczących bezpieczeństwa.
- 1.6.7. Z dniem wypłaty odszkodowania na ubezpieczyciela przechodzi roszczenie Zamawiającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę do wysokości wypłaconego odszkodowania. Zamawiający w miarę możliwości będzie dążył do uzyskania danych sprawcy szkody niezbędnych do zastosowania regresu przez ubezpieczyciela. Ubezpieczyciel jest zobowiązany dążyć do ustalenia odpowiedzialności cywilnej osoby trzeciej oraz danych jej ubezpieczyciela. Po skutecznym wyegzekwowaniu roszczeń regresowych, bądź też w sytuacji, gdy ubezpieczyciel nie wszczął albo odstąpił od dochodzenia roszczenia regresowego od sprawcy wypłacone odszkodowanie nie będzie obciążać szkodowości Zamawiającego.
- 1.6.8. Na ubezpieczyciela nie przechodzą roszczenia regresowe, które mogą być skierowane przeciwko:
- 1.6.8.1. ubezpieczonemu,
 - 1.6.8.2. członkom władz Zamawiającego,
 - 1.6.8.3. pracownikom Zamawiającego,
 - 1.6.8.4. osobom, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność,
 - 1.6.8.5. spółkom i innym podmiotom powiązanych bezpośrednio lub pośrednio z Zamawiającym, bez względu na to, w którym momencie od powstania szkody do wypłaty odszkodowania będą one miały taki charakter,
 - 1.6.8.6. wynajmującemu (wyzierżawiającemu itp.) od którego Zamawiający (wyzierżawiający itp.) wynajmuje (dzierżawi itp.) ruchomości lub nieruchomości, jeśli umowa najmu (dzierżawy itp.) przewiduje konieczność zniesienia praw regresowych wobec niego.
- chyba, że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
- 1.7. Ubezpieczyciel zobowiązuje się do sporządzania i dostarczania na wniosek Zamawiającego kwartalnych raportów, informujących o wszelkich wypłatach odszkodowań (tak w szkodach osobowych, jak i rzeczowych). Raporty powinny zawierać następujące dane:
- 1.7.1. datę szkody,
 - 1.7.2. informację o szkodach zgłoszonych ubezpieczycielowi,

- 1.7.3. dla szkód w trakcie likwidacji - numer szkody nadany przez ubezpieczyciela, wysokość założonej przez ubezpieczyciela rezerwy, wysokość wypłaconego odszkodowania bądź jego części,
- 1.7.4. dla szkód, dla których postępowanie likwidacyjne zostało zakończone – wysokość wypłaconego odszkodowania.
- 1.8. W zakresie informacji, o których mowa w ust. 1.7. powyżej, ubezpieczyciel zobowiązuje się ponadto informować Zamawiającego każdorazowo w terminie **7 dni** od powzięcia wiadomości w tym zakresie.
- 1.9. Na wniosek Zamawiającego ubezpieczyciel sporządza i dostarcza mu raporty odnośnie wartości wyregresowanych odszkodowań.
- 1.10. Do ubezpieczeń **części 2** zamówienia będą miały zastosowanie klauzule dodatkowe wskazane w **załączniku nr 6** do SWZ.
- 1.11. Wszelkie postanowienia zawarte w projektowanym opisie przedmiotu zamówienia będą miały pierwszeństwo stosowania przed postanowieniami proponowanych przez ubezpieczyciela ogólnych (szczególnych) warunków ubezpieczenia lub innych wzorców umownych.
- 1.12. Wszelkie informacje zawarte w projektowanym opisie przedmiotu zamówienia, przeznaczone są wyłącznie do przygotowania stanowiska negocjacyjnego i w żadnym wypadku nie powinny być wykorzystane w innym celu ani udostępniane osobom trzecim nieuczestniczącym w postępowaniu, chyba że jest to konieczne i niezbędne do udziału w postępowaniu i do przygotowania stanowiska negocjacyjnego.

2. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (OC) związanej z prowadzoną działalnością i posiadanym mieniem

2.1. Definicje

Do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności oraz posiadania mienia będą miały zastosowanie poniższe definicje:

- 2.1.1. szkoda - szkoda osobowa, szkoda rzeczowa lub czysta strata finansowa, bez względu na źródło odpowiedzialności (czyn niedozwolony, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania),
- 2.1.2. szkoda osobowa - szkody (straty i utracone korzyści) powstałe wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, a także szkody, których obowiązek naprawienia wynika z przepisów art. 445, 446 lub 448 kodeksu cywilnego,
- 2.1.3. szkoda rzeczowa - straty powstałe wskutek zniszczenia, uszkodzenia lub utraty rzeczy, obejmujące wartość rzeczy, a także utracone korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzone,
- 2.1.4. wypadek ubezpieczeniowy - powstanie w okresie ubezpieczenia szkody rzeczowej, osobowej lub czystej straty finansowej; przyjmuje się, że:
 - 2.1.4.1. w razie wątpliwości za datę powstania wypadku ubezpieczeniowego uznaje się dzień, w którym stwierdzono zaistnienie uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia, uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy,
 - 2.1.4.2. za datę powstania wypadku ubezpieczeniowego powodującego szkodę osobową przyjmuje się dzień, w którym po raz pierwszy zostało stwierdzone badaniem lekarskim uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, jeżeli ustalenie daty powstania wypadku zgodnie z pkt. 5.1.4.1 rodzi wątpliwości,
 - 2.1.4.3. za datę wypadku ubezpieczeniowego powodującego szkodę seryjną uznaje się chwilę, w której miał miejsce pierwszy z wypadków ubezpieczeniowych wynikłych z tej samej przyczyny, w tym pierwszy z wypadków ubezpieczeniowych spowodowanych przez produkty posiadające taką samą wadę,
- 2.1.5. czysta strata finansowa - rzeczywiste straty oraz utracone korzyści poniesione przez osobę trzecią, nie będące szkodą rzeczową lub osobową; ubezpieczenie nie obejmuje czystych strat finansowych:
 - 2.1.5.1. spowodowanych przez produkty wyprodukowane lub dostarczone przez Ubezpieczonego lub na jego zlecenie,
 - 2.1.5.2. związanych z działalnością dotyczącą udzielania kredytów, zawierania umów ubezpieczenia i pozostałą działalnością bankową lub ubezpieczeniową, a także działalnością leasingową lub pokrewną, wszelką działalnością związaną z realizacją płatności lub doradztwem finansowym albo prowadzeniem kasy,

- 2.1.5.3. związanych z poleceniami, wskazówkami lub poradami udzielanymi powiązaniem kapitałowo lub gospodarczo podmiotom,
 - 2.1.5.4. związanych z racjonalizacją, automatyzacją, tłumaczeniem, pośrednictwem lub organizacją oprogramowania,
 - 2.1.5.5. związanych z błędami w oprogramowaniu, błędną instalacją oprogramowania,
 - 2.1.5.6. związanych z niedostarczeniem energii,
 - 2.1.5.7. związanych z koniecznością zapłaty kar umownych innych niż te, do których zapłaty zobowiązane są osoby trzecie,
 - 2.1.5.8. pokrywanych na podstawie gwarancji i rękojmi za wady,
 - 2.1.5.9. związanych z odpowiedzialnością ponoszona na podstawie przepisów stanowiących transpozycję Dyrektywy 004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom w wyrządzonym środowisku naturalnym, w tym w szczególności ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku,
 - 2.1.5.10. powstałych w związku ze sprawowaniem funkcji członka władz spółki kapitałowej,
 - 2.1.5.11. związanych z nieterminowym wykonaniem zobowiązania umownego lub przekroczeniem kosztorysu, o ile nie zostały wyraźnie wskazane w umowie ubezpieczenia,
 - 2.1.5.12. związanych z naruszeniem praw własności intelektualnej.
- Pozostałych wyłączeń wynikających z indywidualnych klauzul stosowanych przez ubezpieczycieli nie stosuje się.

2.2. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

- 2.2.1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Zamawiającego z tytułu całej prowadzonej działalności lub posiadanego, użytkowanego, zarządzanego oraz administrowanego mienia (odpowiedzialność deliktowa). Przedmiotem ubezpieczenia jest także odpowiedzialność cywilna Zamawiającego za szkody wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność kontraktowa).
Przedmiotem ubezpieczenia w szczególności jest odpowiedzialność posiadacza pojazdów szynowych za szkody związane z posiadaniem, użytkowaniem lub powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.
- 2.2.2. Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność za szkody:
 - 2.2.2.1. majątkowe (osobowe i rzeczowe), zarówno w postaci strat (*damnum emergens*), jak i utraconych korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (*lucrum cessans*),
 - 2.2.2.2. niemajątkowe szkody na osobie (krzywdę), obowiązek naprawienia których wynika z art. 445, 446 lub 448 kodeksu cywilnego,
 - 2.2.2.3. wyrządzone przez ruch przedsiębiorstwa lub jego części (zakładu itp.) - zgodnie z art. 435 kodeksu cywilnego,
 - 2.2.2.4. związane z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania, o których mowa w art. 471 i następnych kodeksu cywilnego.
 - 2.2.2.5. czyste straty finansowe (szkody nie wynikające ze szkód rzeczowych lub osobowych), do których naprawienia poszkodowanemu (osobie trzeciej) Zamawiający jest zobowiązany w myśl przepisów prawa,
- 2.2.3. Zakres ubezpieczenia obejmuje w szczególności odpowiedzialność za szkody:
 - 2.2.3.1. związane z posiadaniem, użytkowaniem lub powstałe w związku z ruchem pojazdów szynowych, będących w posiadaniu Zamawiającego na podstawie tytułu własności lub innego tytułu prawnego, np. umów leasingu, dzierżawy lub użyczenia albo innych umów nienazwanych o podobnym charakterze,
 - 2.2.3.2. podczas zatrzymania, postoju lub garażowania,
 - 2.2.3.3. wyrządzone pasażerom, w tym także w bagażu podręcznym przewożonym przez pasażerów,
 - 2.2.3.4. powstałe przy wsiadaniu i wysiadaniu z pojazdu, w tym poza miejscami przystankowymi,
 - 2.2.3.5. przy załadowywaniu i rozładowywaniu pojazdu,
 - 2.2.3.6. powstałe w związku z ruchem zespołu pojazdów spowodowane przyczepą, która złączona jest z pojazdem lub odłączyła się od pojazdu ciągnącego i jeszcze się toczyła, z zastrzeżeniem,

- że ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód objętych zakresem obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania pojazdów mechanicznych,
- 2.2.3.7. powstałe w związku z ruchem zespołu pojazdów szynowych lub szynowo-drogowych, spowodowane członem trakcji, która odłączyła się od pojazdu ciągnącego i jeszcze się toczy, z zastrzeżeniem, że ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód objętych zakresem obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania pojazdów mechanicznych,
- 2.2.3.8. odpowiedzialność Zamawiającego związaną z przewozem osób i ich bagażu, wynikająca z ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 8),
- 2.2.3.9. powstałe z winy kierującego, który:
- 2.2.3.9.1. wszedł w posiadanie pojazdu wskutek popełnienia przestępstwa,
- 2.2.3.9.2. nie posiadał wymaganych uprawnień lub prowadził pojazd w stanie po spożyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 2.2.3.9.3. nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania pojazdem szynowym,
- 2.2.3.9.4. zbiegł z miejsca zdarzenia,
- 2.2.3.10. koszt dodatkowego badania technicznego, o którym mowa w art. 81, ust.11, pkt. 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2022, poz. 988 ze zmianami),
- 2.2.3.11. wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa,
- 2.2.3.12. będące następstwem wypadków, które miały miejsce w okresie ubezpieczenia, powstałe w związku z działaniami lub zaniechaniami, w tym realizacją usług, w okresie ubezpieczenia albo przed początkiem okresu ubezpieczenia, bez względu na czas zgłoszenia roszczeń przez osoby poszkodowane,
- 2.2.3.13. związane z działalnością biurowo-administracyjną,
- 2.2.3.14. związane z realizacją zadań własnych oraz zadań zleconych,
- 2.2.3.15. związane z prowadzeniem stacji paliw,
- 2.2.3.16. powstałe w następstwie awarii, działania oraz eksploatacji urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania oraz instalacji przeciwpożarowych, w tym zalań, które są wynikiem między innymi nieszczelności dachu, rynien, opierzeń, stolarki okiennej lub drzwiowej, złacz wewnątrz budynku itp. oraz szkód w instalacjach podziemnych,
- 2.2.3.17. powstałe w następstwie wybuchu, przepięć, przeniesienia ognia,
- 2.2.3.18. wyrządzone osobom trzecim w związku z posiadaniem, użytkowaniem, zarządzaniem oraz administrowaniem mienia przez Zamawiającego na podstawie tytułu własności lub innego tytułu prawnego, np. umów leasingu, dzierżawy lub użyczenia albo innych umów o podobnym charakterze, przez co rozumie się szkody:
- 2.2.3.18.1. w mieniu, z którego Zamawiający korzystał lub oddał do korzystania na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, przechowania, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze, oraz ich następstwa,
- 2.2.3.18.2. wyrządzone w związku z posiadaniem, użytkowaniem, zarządzaniem, administrowaniem mienia lub prowadzeniem działalności z wykorzystaniem mienia,
- zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód:
- 2.2.3.18.3. wynikłych z normalnego zużycia rzeczy,
- 2.2.3.18.4. związanych z uszkodzeniem, zniszczeniem wartości pieniężnych, papierów wartościowych, dokumentów, zbiorów archiwalnych i kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju, dzieł sztuki, futer naturalnych,
- 2.2.3.18.5. związanych z utratą rzeczy niewynikającą z jej uszkodzenia lub zniszczenia,
- 2.2.3.18.6. związanych z uszkodzeniem lub zniszczeniem: pojazdów z napędem lub bez napędu (w tym dostosowanych do poruszania się po torach), części składowych lub wyposażenia wyżej wymienionych pojazdów,

- 2.2.3.19. powstałe w związku z oraz w wyniku prowadzenia prac remontowych, budowlanych, adaptacyjnych na terenie nieruchomości własnych, posiadanych, użytkowanych, zarządzanych, administrowanych - prowadzonych przez własnych pracowników i w ramach prac powierzonych firmom zewnętrznym oraz ich podwykonawcom,
- 2.2.3.20. wyrządzone poszkodowanemu przez podwykonawców Zamawiającego, tj. osoby wykonujące określone czynności w ramach działalności gospodarczej, z zachowaniem prawa regresu ubezpieczyciela, powstałe w mieniu przekazanym w celu obróbki, naprawy lub innych podobnych czynności, z tym, że zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód:
 - 2.2.3.20.1. związanych z uszkodzeniem lub zniszczeniem wartości pieniężnych, papierów wartościowych, dokumentów, planów, zbiorów archiwalnych i kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju, dzieł sztuki, futer naturalnych,
 - 2.2.3.20.2. związanych z utratą rzeczy nie wynikającą z jej uszkodzenia lub zniszczenia,
 - 2.2.3.20.3. wynikłych z normalnego zużycia rzeczy,
- 2.2.3.21. rzeczach ruchomych lub nieruchomościach, z których Zamawiający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze; z tym, że zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód związanych z uszkodzeniem lub zniszczeniem: pojazdów z napędem lub bez napędu (w tym dostosowanych do poruszania się po torach), części składowych lub wyposażenia wyżej wymienionych pojazdów,
- 2.2.3.22. rzeczach ruchomych przekazanych lub udostępnionych Zamawiającemu w celu wykonania obróbki, naprawy, czyszczenia lub innych podobnych czynności w ramach usługi świadczonej przez Zamawiającego, spowodowanych przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe podczas dokonywania tych czynności,
- 2.2.3.23. powstałe w mieniu przechowywanym, kontrolowanym lub chronionym przez Zamawiającego, z tym, że zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód w:
 - 2.2.3.23.1. papierach wartościowych, dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych i kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju, dziełach sztuki, futrach naturalnych,
- 2.2.3.24. powstałe w środowisku naturalnym lub w związku z zanieczyszczeniem środowiska substancjami szkodliwymi, w tym wskutek stopniowego zanieczyszczenia powietrza, wody, gruntów; terminy przedawnienia zgodne z kodeksem cywilnym. Zakresem ubezpieczenia nie jest objęta odpowiedzialność wynikająca z Dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu,
- 2.2.3.25. wyrządzone przez inne niż tramwaje pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej,
- 2.2.3.26. powstałe w związku z organizowaniem imprez nie mających charakteru imprezy masowej podlegającej obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej; zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód powstałych w następstwie pokazów sztucznych ogni, fajerwerków, z zastrzeżeniem powierzenia ich wykonania profesjonalnemu wykonawcy, z zachowaniem przez ubezpieczyciela prawa regresu,
- 2.2.3.27. powstałe w pojazdach mechanicznych stanowiących własność osób zatrudnionych przez Zamawiającego lub ich osób bliskich, bez względu na podstawę prawną zatrudnienia,
- 2.2.3.28. powstałe w związku z upadkiem oraz eksploatacją sieci trakcyjnej, oraz eksploatacją sieci torowisk.
- 2.2.4. Zakres ubezpieczenia obejmuje również odpowiedzialność cywilną pracodawcy za następstwa wypadków przy pracy w rozumieniu ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r., poz. 1205 ze zmianami), wyrządzone pracownikom Zamawiającego.
- 2.2.5. Ubezpieczyciel zobowiązany jest również do pokrycia kosztów obrony w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi, tj. niezbędnych kosztów obrony sądowej przed roszczeniami poszkodowanego lub uprawnionego w sporze prowadzonym za wiedzą ubezpieczyciela, a także niezbędnych kosztów obrony w postępowaniu karnym, jeżeli toczące się postępowanie ma związek

z ustaleniem odpowiedzialności Zamawiającego, jeżeli ubezpieczyciel zażądał powołania obrony lub wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów. Ubezpieczyciel zobowiązany jest również do pokrycia kosztów postępowań sądowych, w tym mediacji i postępowania pojednawczego oraz kosztów opłat administracyjnych, jeżeli ubezpieczyciela wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów.

2.2.6. Ograniczenia odpowiedzialności, które nie mają zastosowania, a są przewidziane w ogólnych (szczególnych) warunkach ubezpieczenia dla zakresów ubezpieczenia opisanych w punktach powyżej, czy wynikające ze stosowanych przez ubezpieczyciela klauzul to:

2.2.6.1. szkody wyrządzone przez osoby wykonujące prace na zlecenie Zamawiającego, w tym osoby, które odbywają kary więzienia, osoby pracujące w związku z wyrokiem sądowym albo osoby odpracowujące inne zobowiązania,

2.2.6.2. szkody wyrządzone spółkom oraz innym podmiotom powiązanym kapitałowo.

2.2.7. Jeżeli warunki ogólne (szczególne) ubezpieczyciela przewidują wyłączenie z zakresu ubezpieczenia odpowiedzialność za szkody powstałe w trakcie prac polegających na konserwacji, naprawie tramwajów oraz innych urządzeń technicznych zewnętrznych to takie postanowienia nie będą miały zastosowania.

2.2.8. W przypadku, gdy szkoda mieści się w więcej niż jednym zakresie ubezpieczenia, dla którego został ustanowiony limit odpowiedzialności, wypłata odszkodowania zmniejsza tylko jeden z limitów ustanowionych dla zakresów ubezpieczenia obejmujących tę szkodę.

2.2.9. Jakikolwiek ograniczenia odpowiedzialności ubezpieczyciela związane z koniecznością kontynuowania ubezpieczeń na niezmienionych warunkach (data początkowa) nie mają zastosowania.

2.3. Trigger

Loss occurrence

2.4. Zakres terytorialny

Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - udzielana ochrona dotyczy wszystkich miejsc na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w których ubezpieczony prowadzi działalność, bez potrzeby odrębnego zgłaszania zmian. W odniesieniu do szkód, które mogą być wyrządzone podczas zagranicznych podróży służbowych zakres terytorialny obejmuje cały świat.

2.5. Suma gwarancyjna

Podstawowa suma gwarancyjna na jedno i wszystkie zdarzenia:

Lp.	Zakres ubezpieczenia	Franszyza redukcyjna ¹	Suma gwarancyjna, limit odpowiedzialności
1	Odpowiedzialność cywilna za szkody związane z posiadaniem, użytkowaniem mienia lub prowadzoną działalnością	1 000 zł	12 000 000 zł
2	W tym odpowiedzialność z tytułu użytkowania tramwajów	zniesiona	
3	Odpowiedzialność za szkody wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania	1 000 zł	
4	Odpowiedzialność za szkody wyrządzone w nieruchomościach użytkowanych przez ubezpieczającego (ubezpieczonego) na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innej umowy nienazwanej o podobnym charakterze	1 000 zł	
5	Odpowiedzialność za szkody powstałe w następstwie awarii, działania lub eksploatacji urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania oraz instalacji przeciwpożarowej	1 000 zł	
6	Odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z prowadzeniem Centrum Opieki nad Zwierzętami wraz z wylapywaniem bezdomnych zwierząt	1 000 zł	
7	Odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z prowadzeniem działalności letniego i zimowego utrzymania czystości dróg miejskich	1 000 zł	
8	Odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z prowadzeniem PSZOK	1 000 zł	

9	Odpowiedzialność za szkody związane z upadkiem oraz eksploatacją sieci trakcyjnej oraz eksploatacją sieci torowisk	1 000 zł	
10	Odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z prowadzeniem stacji paliw	1 000 zł	1 600 000 zł
11	Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez pojazdy nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej (innych niż tramwaje), np. ładowarka, koparka, zamiatarka wolnobieżna, wózki widłowe	1 000 zł	400 000 zł
12	Odpowiedzialność za szkody powstałe z winy kierującego, który nie posiadał wymaganych uprawnień lub prowadził pojazd po spożyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii	1 000 zł	1 000 000 zł
13	Odpowiedzialność za szkody wyrządzone w trakcie załadunku lub rozładunku	1 000 zł	400 000 zł
14	Odpowiedzialność cywilna pracodawcy za następstwa wypadków przy pracy w rozumieniu ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019, poz. 1205 ze zmianami)	wysokość świadczenia wypłaconego na podstawie ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r., poz. 1205 ze zmianami).	1 200 000 zł
15	Odpowiedzialność za szkody powstałe w środowisku naturalnym lub w związku z zanieczyszczeniem środowiska substancjami szkodliwymi, w tym szkody wynikające ze stopniowego zanieczyszczenia	1 000 zł 1 000 zł	1 000 000 zł 100 000 zł
16	Odpowiedzialność za szkody wyrządzone w mieniu ruchomym użytkowanym przez ubezpieczającego (ubezpieczonego) na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innej umowy nienazwanej o podobnym charakterze	1 000 zł	2 500 000 zł
17	Odpowiedzialność za szkody powstałe w mieniu przechowywanym, kontrolowanym lub chronionym przez ubezpieczającego (ubezpieczonego)	10% odszkodowania, nie mniej niż 1 000 zł	200 000 zł
18	Odpowiedzialność za szkody powstałe w mieniu przekazanym w celu obróbki, naprawy lub innych podobnych czynności	10% odszkodowania, nie mniej niż 1 000 zł	200 000 zł
19	Odpowiedzialność za szkody powstałe po wykonaniu pracy, robót albo usług, wynikłe z ich wadliwego wykonania	1 000 zł	200 000 zł
20	Odpowiedzialność za szkody wyrządzone podczas prac podziemnych, np. przekopów, w tym prac dokonywanych przy użyciu młotów pneumatycznych, kfarów, itp. oraz urządzeń wywołujących wibracje	1 000 zł	200 000 zł
21	Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez wolontariuszy	zniesiona	200 000 zł
22	Odpowiedzialność cywilna za szkody związane z reklamą	1 000 zł	500 000 zł
23	Odpowiedzialność za szkody w postaci czystych strat finansowych (czyste szkody majątkowe), w tym podlimit dla czystych szkód majątkowych spowodowanych przez produkt lub usługę, w tym podlimit dla czystych szkód majątkowych wynikających z opóźnienia przy wykonywaniu usługi przewozu osób ² (na jeden i na wszystkie wypadki ubezpieczeniowe)	5% odszkodowania, nie mniej niż 1 000 zł zniesiona	500 000 zł 200 000 zł 500 zł / 10 000 zł

1. Franszyza redukcyjna wyłącznie dla szkód majątkowych.

2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną za czyste szkody majątkowe wynikające z opóźnienia powyżej 15 minut przy wykonywaniu przez Zamawiającego usługi przewozu osób.

2.6. Ograniczenia wypłaty odszkodowania

Dla szkód osobowych: franszyza integralna, franszyza redukcyjna, udział własny - zniesione.

2.7. Postanowienia dodatkowe

Do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) będą miały zastosowanie klauzule dodatkowe wskazane w **załączniku nr 6** do SWZ:

2.7.1.	reprezentantów
2.7.2.	prolongaty
2.7.3.	podziału i przekształcenia
2.7.4.	wykonania zobowiązania
2.7.5.	ustalenia okoliczności szkody
2.7.6.	rzecznawców
2.7.7.	pierwszeństwa